

Oikaisuvaatimus yhtenäiskoulun valmistavan opetuksen tuntiopettajan valinnasta

Sivltk § 51

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Yhtenäiskoulun rehtori on 15.6.2022 § 25 valinnut valmistavan opetuksen tuntiopettajan perusopetuksen valmistavan opetuksen ryhmään. Yksi tehtävää hakeneista on 21.6.2022 tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii rehtorin päätöksen kumoamista ja hänen valitsemistaan tehtävään hakijoista soveliaimpana. Hän toteaa että valmistavan opettajan valinnassa ei ole huomioitu opetukseen osallistuvien oppilaiden äidinkieltä, ja lisäksi hänellä on vankka kokemus suomen ja ruotsin kielen alkeisryhmien opettamisesta.

Tehtävään valitulle on varattu tilaisuus antaa lausuma oikaisuvaatimuksen johdosta. Lausuma on saapunut 8.7.2022. Rehtorin on antanut selvityksen 22.6.2022.

Kuhmoisten yhtenäiskouluun oli haettavana 13.6.2022 mennessä perusopetuksen päätoimisen tuntiopettajan tehtävä (valmistava opetus) tulevalle lukuvuodelle määräaikaista.

Hakuilmoituksen mukaan tehtävään haettiin kehittämismyönteistä, joustavaa, oma-aloitteista sekä hyvät vuorovaikutus-, organisointi- ja tiimityöskentelytaidot omaavaa henkilöä, jonka työote on kielitietoinen; ts. opettajalle on eduksi kielen roolin tunnistaminen oppimisessa ja vuorovaikutuksessa. Päätoimisuuden ehtona oli valmistavan opetuksen valtion erityisavustuksen toteutuminen, jota Opetushallitus ei kuitenkaan myöntänyt (OPH 20.6.2022).

Tehtävään edellytettiin opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukaista kelpoisuutta (ylempi korkeakoulututkinto, opetettavan aineen tai luokanopettajan kelpoisuus sekä opettajan pedagogiset opinnot). Tehtävään valitulla (henkilö A) eikä oikaisuvaatimuksen tekijällä (henkilö B) kumpaisellaakaan ole asetuksen mukaista kelpoisuutta, joten valintaa voidaan tarkastella perustuslain 125§:n mukaisilla yleisillä nimitysperusteilla eli taito, kyky ja kansalaiskunto.

Taidolla tarkoitetaan koulutuksella ja kokemuksella hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon

kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Yleisiä nimitysperusteita tulkittaessa on otettava huomioon kyseisen tehtävän nimi ja tehtäväpiiri sekä konkreettiset työtehtävät. Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen tai ruotsin kielen taitoa, antaa perustietoja eri oppiaineista ja käsitys suomalaisen peruskoulun keskeisistä toimintatavoista. Valmistava opetus tukee paitsi oppilaan myös koko perheen kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus puolestaan edistää eri oppiaineiden sisältöjen ja käsitteiden omaksumista.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta on tutkittu ja kehitetty mm. Helsingin yliopiston Vastaantulo-hankkeessa v. 2017-2019. "Valmistavan opetuksen opettajalla tulisi siis olla luokanopettajan (tai vastaavan) osaamisen ohessa perustiedot toisen kielen oppimisen prosessista sekä ymmärrystä monikielisydestä ja siitä, miten oppilaan puhumat kielet voidaan valjastaa oppimisen avuksi. Valmistava opettaja on koulutuksestaan ja työkokemuksestaan riippumatta oppilaidensa ensisijainen S2-opettaja, ja lisäksi hän opettaa keskeisiä asioita muista kouluaineista. Kielitietoinen työote on sisäänrakennettuna kaikessa työskentelyssä, koska oppilaiden ymmärrystä on tuettava kaikin mahdollisin tavoin."

Perustuslain yleisiä nimitysperusteita tulee tulkita yhteydessä kyseisen tehtävän yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Hakijoiden ansiota vertailtaessa kelpoisuusvaatimusten lisäksi otetaan huomioon ennen hakua julkaistussa hakuilmoituksessa ilmoitetut edellytykset ja arvostettavat/eduksi luettavat asiat. Siten tehtävänäyttyöön kuuluu myös harkintavaltaa.

Valintaa tekevällä viranomaisella on oikeus painottaa hakijoiden erilaisia ansioita parhaaksi katsomallaan tavalla huomioiden Kuhmoisten yhtenäiskoulun tarpeet. Ansiovertailu virkaan valitun ja oikaisuvaatimuksen tekijän osalta on oheismateriaalina, samoin rehtorin lausunto sekä henkilön A ja B asiakirjat.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Päätösehdotus tehdään kokouksessa.

Sivistyslautakunta keskusteli tehtävää hakeneiden olennaisista ansioista sekä kelpoisuuteen liittyvistä puutteista. Keskustelun jälkeen sivistystoimenjohtaja teki päätösehdotuksen:

Rehtorin päätös 15.6.2022 § 25 kumotaan ja valmistavan opetuksen sivutoimiseksi tuntiopettajaksi valitaan Katrin Dahlberg. Asiassa huomioidaan maahanmuuttajalasten etu siten, että nämä integroidaan ikätasonsa mukaisesti taito- ja taideopetuksen opetusryhmiin.

Jäsen Henna Hellstén teki vastaehdotuksen, että rehtorin päätöstä ei kumota. Ehdotusta ei kuitenkaan kannatettu, joten puheenjohtaja totesi, että sivistystoimenjohtajan ehdotus jää voimaan.

Päätös: Päätettiin ehdotuksen mukaan.

Sivistyslautakunta perustelee päätöstä ensinnäkin siten, että valinnan ehtona oli opetushallituksen erityisavustus, mitä ei kuitenkaan myönnetty. Toisekseen, opettajan ja kotien kyky kommunikoida yhteisellä kielellä on tehtävän hoidon kannalta oleellista. Kolmanneksi, opetushallitus painottaa kielitietoista työtettä valmentavassa opetuksessa; opettajalle on eduksi koulutus kielten rakenteiden ja käsitteiden hallintaan.